

Przedmiotowy system oceniania z geografii

1. Uczniowie zostają poinformowani o zasadach przedmiotowego systemu oceniania na początku roku szkolnego.
2. Niniejszy regulamin jest zgodny z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

a) Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce;
- pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań;
- uświadamianie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie;
- wdrażanie ucznia do systematycznej pracy samokontroli i samooceny;
- ukierunkowywanie samodzielnej pracy ucznia;
- okresowe (roczne) podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określanie na tej podstawie stopnia opanowania przez ucznia materiału programowego przewidzianego na dany okres (rok szkolny);
- dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.

b) Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia powinno być dokonywane systematycznie, w różnych formach, w warunkach zapewniających obiektywność oceny. Stopnie szkolne są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców. Nauczyciel ustalając stopień szkolny powinien go - na prośbę ucznia lub jego rodziców - krótko uzasadnić. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń - na własną prośbę lub prośbę jego rodziców - otrzymuje do domu na czas określony przez nauczyciela.

c) Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu ocenia się w stopniach szkolnych, zwanych dalej "stopniami", według następującej skali:

Stopień	Skrót literowy	Ozn. cyfrowe
Celujący	Cel.	6
Bardzo dobry	Bdb.	5
Dobry	Db.	4
Dostateczny	Dst.	3
Dopuszczający	Dop.	2
Niedostateczny	Ndst.	1

d) Oceny wyrażane w stopniach dzielą się na:

- cząstkowe, określające poziom wiadomości lub umiejętności ucznia ze zrealizowanej części programu nauczania;
- okresowe i roczne, określające ogólny poziom wiadomości i umiejętności ucznia przewidzianych w programie nauczania na dany okres (rok szkolny): stopnie te nie powinny być ustalane jako średnia arytmetyczna stopni cząstkowych.

e) Stopień ustala nauczyciel uczący danego przedmiotu. Stopień ustalony przez nauczyciela nie może być uchylony ani zmieniony decyzją administracyjną.

f) Ustala się następujące ogólne kryteria stopni z geografii.

*Stopień **celujący*** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień **bardzo dobry** oraz:

- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania bardzo trudnych zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami używając terminologii fachowej oraz proponuje rozwiązania nietypowe;
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo;
- jego wypowiedzi mają przemyślaną konstrukcję, nie zawierają żadnych błędów;
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych, dodatkowych lektur i innych źródeł informacji oraz ocenia wiarygodność tych źródeł;
- osiągnął znaczące sukcesy w olimpiadach, konkursach z geografii albo posiada inne porównywalne osiągnięcia.

*Stopień **bardzo dobry*** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania z geografii w danej klasie:

- swobodnie podaje i omawia przykłady ilustrujące poznane prawa;
- proponuje metody badań, bada i ustala zależności między poznanymi wielkościami geograficznymi dokonuje analiz i porównań;
- wyprowadza, wyjaśnia i uzasadnia związki między poznanymi wielkościami geograficznymi;
- samodzielnie i sprawnie posługuje się metodami algebraicznymi i graficznymi w złożonych zadaniach, łączących elementy różnych zjawisk geograficznych, stosując posiadaną wiedzę w nowych sytuacjach;
- porównuje, interpretuje, wyjaśnia i uogólnia zależności między zjawiskami geograficznymi;
- samodzielnie analizuje zjawiska geograficzne i objaśnia otaczającą go rzeczywistość w oparciu o podstawy naukowe, teorie i modele, formułuje hipotezy i weryfikuje je;
- korzysta z literatury popularnonaukowej i fachowej;
- swobodnie posługuje się językiem geograficznym w pełni samodzielnie budując wypowiedzi, popełnia sporadycznie drobne pomyłki;
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych i dodatkowych lektur oraz ocenia wiarygodność tych źródeł.

*Stopień **dobry*** otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania geografii w danej klasie na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej:

- umie badać i interpretować poznane zależności między zjawiskami geograficznymi;
- umie interpretować wykresy zależności między poznanymi zjawiskami geograficznymi;
- podaje przykłady ilustrujące poznane prawa;
- umie wyjaśnić na czym polegają poznane zjawiska, wykorzystując modele;
- stosuje poznane wzory w typowych sytuacjach zadaniowych;
- wyjaśnia, uzasadnia, analizuje, porównuje i interpretuje związki między poznanymi zjawiskami geograficznymi;
- w wypowiedziach sporadycznie popełnia błędy merytoryczne;
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika i dodatkowych lektur.

*Stopień **dostateczny*** otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania geografii w klasie pierwszej na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej:

- odróżnia obiekty geograficzne oraz zjawiska geograficzne;
- umie posługiwać się jednostkami podstawowymi układu SI i umie przeliczać jednostki;
- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć geograficznych występujących w materiale nauczania geografii;
- umie interpretować poznane zależności między zjawiskami geograficznymi;
- umie interpretować wykresy zależności między poznanymi zjawiskami geograficznymi;
- podaje przykłady ilustrujące poznane prawa;
- stosuje poznane wzory w prostych sytuacjach zadaniowych o średnim stopniu trudności;
- umie wykonywać obserwacje i opisywać je jakościowo;
- w wypowiedziach popełnia błędy merytoryczne;
- prowadzi zeszyt, korzysta z notatek i z podręcznika.

*Stopień **dopuszczający*** otrzymuje uczeń, który ma braki w opanowaniu podstawy programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z geografii w ciągu dalszej nauki:

- rozumie pytania i polecenia;
- odróżnia obiekty geograficzne, wielkości geograficzne,
- umie posługiwać się jednostkami podstawowymi układu SI i umie przeliczać jednostki;
- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć i wielkości geograficznych występujących w materiale nauczania geografii;

- umie stosować posiadane wiadomości do wykonywania elementarnych obliczeń w sytuacjach bardzo prostych sytuacjach zadaniowych o niewielkim stopniu trudności;
- umie wykonywać obserwacje i opisywać je jakościowo;
- w wypowiedziach popełnia liczne błędy merytoryczne;
- prowadzi zeszyt i korzysta z podręcznika.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z geografii, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z geografii:

- nie rozumie pytań i poleceń;
- w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy merytoryczne;
- nie umie obserwować i opisywać zjawisk geograficznych;
- nie umie wykorzystywać modeli do wyjaśniania zjawisk i procesów geograficznych;
- nie umie planować i wykonywać doświadczeń geograficznych, zapisywać i analizować ich wyników;
- nie umie sporządzać i interpretować wykresów;
- nie umie korzystać wybranych zjawisk zachodzących w przyrodzie.

g) Przy ustalaniu stopnia należy również brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wykonywanie obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu, jednak nie ma to decydującego znaczenia przy ustalaniu oceny.

h) Nauczyciel powinien obniżyć wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności z nauczanego przedmiotu w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym potwierdzone orzeczeniem poradni psychologiczno – pedagogicznej.

3. Oceny z geografii wystawiane są z:

- a. odpowiedzi ustnych;
- b. odpowiedzi pisemnych (tzw. kartkówki);
- c. zadań domowych;
- d. prac klasowych (zapowiadanych na 1 tydzień lub wcześniej przed terminem sprawdzianu);
- e. aktywności na lekcjach;
- f. prac dodatkowych (referaty, projekty);
- g. za udział w konkursach, olimpiadach.

W przypadku punktów 3 (a - b) Uczeń obowiązany jest być przygotowanym przynajmniej z trzech ostatnio zrealizowanych tematów., oceny z tych form nie podlegają poprawie gdyż oceniają między innymi systematyczność pracy ucznia.

4. Na ocenę z aktywności wpływa poza czynnym udziałem w lekcji także frekwencja.

5. Prace klasowe są obowiązkowe. W razie nieobecności z przyczyn losowych na sprawdzianie nauczyciel wyznacza dodatkowy termin sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od rozdania sprawdzonych prac. Nieobecność w obu terminach odpowiada nie zaliczeniu danego działu, czyli ocenie niedostatecznej. Nieobecność na sprawdzianie wynikająca z celowego unikania go przez ucznia jest równoznaczna z otrzymaniem oceny

niedostatecznej. Prace klasowe podlegają poprawie . Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu końcowego (zaliczeniowego, poprawkowego).

6. W przypadku uzyskania przez ucznia oceny niedostatecznej za pierwszy semestr, obowiązuje pisemne zaliczenie materiału nauczania obowiązującego w semestrze pierwszym w ciągu dwóch miesięcy od momentu klasyfikacji, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Zdawanie musi się odbywać poza czasem, w którym odbywają się lekcje geografii. Zaliczać można tylko raz.

